

I. Az elévülés figyelmen kívül hagyásával meghozott érdemi ügydöntő határozat meghozatala anyagi jogi, míg az elévülés téves megállapítása eljárásjogi szabálysértés [1978. évi IV. tv. 35. §; Be. 373. § (1) bek. II/e) pont].

II. Az eljárás felfüggesztésének tartama főszabályként az elévülés határidejébe nem számít be [1978. évi IV. tv. 35. § (2) bek.].

- [1] A járásbíróóság a 2013. június 28. napján meghozott és 2013. július 19. napján jogerőre emelkedett végzésével az ittas járművezetés vétsége miatt indított büntetőeljárást megszüntette.
- [2] A járásbíróóság a vád tárgyává tett bűncselekmény elévülésére hivatkozással megszüntető határozatát a Be. 267. § (1) bekezdésének c) pontjára és a Be. 6. § (3) bekezdésének c) pontjára alapította. A végzés indokolása szerint az ügyben a bíróság utolsó érdemi intézkedése 2010. február 26. napján történt, amely időponthoz képest a terhelt büntethetősége 2013. február 25. napján, az 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 33. § (1) bekezdésének b) pontjában foglaltak értelmében elévült.
- [3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a megyei főügyészség nyújtott be felülvizsgálati indítványt a terhelt terhére a Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontja alapján arra hivatkozással, hogy a terhelttel szemben indított büntetőeljárás megszüntetésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.
- [4] A főügyészség álláspontja szerint a bíróság a büntetőeljárást a 2010. június 24. napján kelt és 2010. július 7. napján jogerőre emelkedett végzésével a terhelt tartós, súlyos betegsége miatt függesztette fel. A büntethetőség elévülése eddig az időpontig az eljárást megszüntető bíróság álláspontja szerint sem következett be. Ugyanakkor a Btk. 35. §-ának (2) bekezdése értelmében a büntetőeljárás felfüggesztésének

tartama az elévülés határidejébe nem számít be. Ez alól kivételt csak az képez, ha a büntetőeljárást azért függesztik fel, mert az elkövető kiléte a nyomozás során nem volt megállapítható, ismeretlen helyen tartózkodik vagy elmebeteg lett. Miután az elévülés nyugvása folytán az eljárás felfüggesztése alatt az elévülés nem következhetett be, ezért az eljárás megszüntetése a büntető anyagi jog szabályait sérti. A főügyészség ezért a támadott végzés hatályon kívül helyezését és a járásbírótság új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta.

- [5] A Legfőbb Ügyészség átiratában a megyei főügyészség felülvizsgálati indítványát helyes indokai alapján fenntartotta, és azzal egyező indítványt tett.
- [6] A felülvizsgálati indítványt a Kúria - a Be. 420. §-ának (1) bekezdése alapján - nyilvános ülésen bírálta el.
- [7] A nyilvános ülésen a legfőbb ügyész képviselője a felülvizsgálati indítványt fenntartotta és az átiratukban foglaltakkal egyező indítványt tett. Az eljárás adataival támasztotta alá, hogy a büntethetőség a büntetőeljárás felfüggesztéséig nem évült el, ezt követően pedig - az elévülés nyugvására vonatkozó törvényi rendelkezés folytán - már nem következhetett be. Minderre tekintettel a jogerős határozat hatályon kívül helyezését és az eljárás bírótság új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta.
- [8] A védő a felülvizsgálati indítványban kifejtett álláspontot nem vitatta.
- [9] A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot egyrészt a felülvizsgálati indítványban megjelölt - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott - okból, valamint - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában írt egyéb eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bek.] bírálta felül.
- [10] Ennek során a felülvizsgálati indítványt alaposnak találta.

- [11] A megyei főügyészség indítványában felülvizsgálati indítványa törvényi okaként a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjára, és anyagi jogi szabálysértésre hivatkozott. Elöljáróban szükséges hivatkozni arra, hogy a Kúria e törvényi hivatkozással nem értett egyet.
- [12] A Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha az eljárás megszüntetésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor. A megyei főügyészség erre a törvényi rendelkezésre, tehát a büntető anyagi jogi szabály megsértésére alapította felülvizsgálati indítványát.
- [13] A Kúria azt állapította meg, hogy valójában a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában felsorolt olyan eljárási szabálysértés történt, amely a jogerős ügydöntő végzés hatályon kívül helyezését indokolja.
- [14] A büntetőeljárás megindításának, a megindult eljárás folytatásának akadályait az alapvető rendelkezések között a Be. 6. §-ának (3) bekezdése határozza meg. Ezen okok között vannak büntető anyagi jogi, eljárásjogi és vegyes (kettős) természetű akadályok.
- [15] A Be. 6. § (3) bekezdése c) pontjának II. fordulata alapján a büntethetőséget megszüntető elévülés a büntetőeljárás kettős természetű akadály.
- [16] Ha korábban az elévülés figyelmen kívül hagyásával hoztak ügydöntő határozatot, akkor az a Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti felülvizsgálati ok. Ha viszont a cselekmény elévülésének törvénysértő megállapítása miatt szüntették meg az eljárást, akkor a Be. 373. §-a (1) bekezdésének II/e) pontjában meghatározott eljárási szabálysértés valósul meg, amely pedig a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjába illeszkedő felülvizsgálati ok.
- [17] A különbségtétel oka, hogy az előbbi esetben ilyen ok ellenére

ügydöntő határozatot hoztak, az utóbbi esetben pedig ilyen ok hiányában nem folytatták le az eljárást.

- [18] *A kifejtettekből következően a felülvizsgálati indítványban hivatkozott ok nem a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja szerinti anyagi jogi, hanem a - Kúria által egyébként hivatalból is vizsgálendő - 416. § (1) bekezdés c) pontja szerinti eljárásjogi ok.*
- [19] *A terhelttel szemben vád tárgyává tett, a Btk. 188. §-ának (1) bekezdésében meghatározott ittas állapotban elkövetett járművezetés vétségét egy évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegeti a törvény. E bűncselekmény büntethetősége - miként azt a jogerős végzés is helyesen rögzítette - a Btk. 33. § (1) bekezdésének b) pontja alapján három év elteltével évül el. Helytállón hivatkozott a járásbíróság az elévülés kezdő napjával kapcsolatban a Btk. 34. § (1) bekezdésének a) pontjára, illetve az elévülés félbeszakadásával kapcsolatban a Btk. 35. §-ának (1) bekezdésére is. Hiányosan utalt viszont ezt követően a Be. 35. §-ának (2) bekezdésére és az abban foglalt rendelkezést figyelmen kívül hagyta, amikor az eljárás felfüggesztésének jelentőségét helytelenül értékelte.*
- [20] *A Btk. 35. §-ának (2) bekezdése értelmében, ha a büntetőeljárást felfüggesztik, a felfüggesztés tartama az elévülés határidejébe nem számít be. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a büntetőeljárást azért függesztik fel, mert az elkövető kiléte a nyomozásban nem volt megállapítható, ismeretlen helyen tartózkodik vagy elmebeteg lett.*
- [21] *E törvényi rendelkezés - járásbíróság által figyelmen kívül hagyott - lényeges tartalma az, hogy csak a büntetőügyekben eljáró hatóságoknak az elkövető ellen tett utolsó elévülést félbeszakító cselekményétől a büntetőeljárás felfüggesztéséig eltelt idő vehető figyelembe az elévülési idő számításakor. Ezt követően, a felfüggesztés időtartama alatt az elévülés nyugszik, és az elévülés határidejébe nem számítható be.*

Kivételt ez alól csak az képez, ha a felfüggesztés oka az, hogy az elkövető kiléte a nyomozásban nem volt megállapítható, az elkövető ismeretlen helyen tartózkodik vagy az elkövető elmebeteg lett. A terhelt esetében nem ilyen okokból került sor az eljárás felfüggesztésére, következésképpen az eljárás felfüggesztésétől, vagyis 2010. július 7. napjától eltelt idő büntethetősége elévülése szempontjából nem vehető figyelembe.

[22] *Minderre figyelemmel a járásbíróóság tévesen szüntette meg elévülés címén a büntetőeljárást miután a felfüggesztés időpontjáig az elévülés a járásbíróóság álláspontja szerint sem következett be, azt követően pedig már fogalmilag nem évülhetett el a büntethetőség.*

[23] *A Kúria ezért megállapította, hogy a Be. 373. § (1) bekezdésének II/e) pontjában, illetve a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában megjelölt eljárási szabálysértés valósult meg, ezért a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot - a Be. 428. § (2) bekezdése alapján - hatályon kívül helyezte, és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot új eljárásra utasította.*

(Kúria Bfv. II. 92/2014.)